Ч. 184 Неділя 17 (29) серпня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Конференция клюбів правиці. — Колеґія грецка сьв. Атаназия і нова колеґія руска в Римі. — Революция в Індиї).

З Відня доносять, що проводирі партий і клюбів парламентарної правиці зберуть ся в слідуючу середу перед полуднем на конференцию. Голова польского клюбу п. Яворский розіслав вже запрошеня до всіх предсідателів клюбів правиці. Предметом наради буде очевидно то, що тепер треба би зробити, щоби дальші роботи парламентарні мимо німецкої обструкциї могли відбувати ся спокійно і успішно.

З Риму пишуть до Politische Correspondenz під днем 23 с. м.:

З неутомимою витревалостию веде папа Лев XIII. свої змаганя зміряючі до сполученя Церков, а які небудь були би успіхи тих змагань, то все будуть они становити титул до слави єго Понтифікату. До ряду тих змагань належить також приготовлюваний від довшого часу плян переміни грецкої колеґії сьв. Атаназия в той спосіб, щоби она відповідно до первістного свого призначеня служила виключно до образованя духовних грецкого обряду, котрі відтак були би висилані яко місионарі на Всхід. Однако того пляну доси не можна перевести, доки, як то було від кількох літ, мають в грецкій колеґії поміщене також питомці грецкого обряду. З тої причини одержала згадана колеґія навіть назву грецко-рускої, а питомці обох згаданих обрядів ходили на виклади до колеґії Пропаґанди, між тим як внутрішний заряд тої колеґії повірено Єзуїтам. Щоби зарадити тим недостачам, намірив сьв. Отець, рівночасно з реорґанізацию грецкої колеґії, утворити окрему колеґію руску, котрої питомцям мала припасти задача, по окінченю наук розширяти науку католицкої церкви в многих місцях місийних Австро-Угорщини і на Всході. Завдяки щедроті Є. Вел. Цісаря Франц Йосифа міг Папа той свій плян довести до кінця. З жертви, котру зложив Є. Величество на сю ціль, можна було закупити в дільниці Трастевере великий будинок для нової рускої колеґії. Та колеґія буде отворена вже з початком будучого року шкільного і до неї будуть перенесені рускі питомці з грецкої колеґії. Управа колеґії буде повірена оо. Єзуїтам. Той новий інститут разом вже з істнуючою колеґією рускою, що також завдячує своє істноване щедроті Є. Вел. Цісаря Франц Йосифа, буде мати за задачу головно образувати сьвящеників для руских парохій в Австро-Угорщині. Управа грецкої колеґії буде повірена францускимАвгустиянам, котрих головний монастир находить ся в Парижи. Они віддали вже великі услуги заходам папи коло сполученя Церков, з найліпшим успіхом, управляючи обома важними округами церковними обряду грецко-унїятского в Царгороді та получеными з тим школами. З тою постановою сьв. Отця, щоби заряд грецкої колеґії віддати францускимАвгустиянам, стоїть в звязи присутність ґенерала того монашого чина в Римі, котрого приймав Папа на довгій авдиенциї. Управитель і учителі грецкої колеґії будуть вибирані з тих членів згаданого чина, котрі вже були діяльні в грецко-унїятских округах церковних і школах Царгорода і щоби ліпше відповісти своїй задачі, самі перейшли на грецкий обряд.

Першу причину до революциї в Індиї дала — як вже звістно — пошесть, джума, взглядно поступоване анґлійских комисий санітарних. Не треба однакож думати, щоби аж до того часу було в Індиї зовсім спокійно. Противно, знатоки відносин індийских кажуть, що від коли в Індиї запанували Анґлійці, спокою там ніколи не було; індийскі сьвященики піддержували і піддержують заєдно дух революцийний в народі і лиш інтеліґенция індийска, котра має висші цілі і котрій передовсім розходить ся о то, щоби насамперед розширити в народі новочасну культуру і просьвіту, а відтак аж сказати „Індия для Індів“, здержує всіма силами той рух. Коли-ж тепер настала воробня і ширить ся головно на границі Афґанїстану, то на се зложили ся крім згаданої повисше першої причини, ще дві слідуючі. Анґлія заключила була з еміром Абдурраманом в 1880 р. мир і від того часу був емір союзником Анґлиї в тій надії, що она дасть єму поміч против Росиї, котра взяла була Бхару, Коканд, Хіву та Мерв і Пенчдех, до котрого емір робив собі претенсию. Коли-ж Росия опісля укріпила ся і в Памірі та взяла Афґанїстан з двох боків, емір видячись загроженим перекинув ся на сторону Росиї. Анґлія заключила тогди з еміром нову угоду на підставі котрої він відступив їй краї на границі Індиї, в котрих живуть неспокійні племена магометаньского віроісповіданя. Меми тими племенами викликала тепер Туреч-

---

1)

З записок сибірского туриста.

(З росийского — В. Короленка).

I. Хижі птиці.

Вже змеркало, коли я доїхав в моїм почтовім возї до порому. Сьвіжий вітрець потягав понад широким руслом ріки і гнав єї филї в правильних відступах часу до скалистого берега. З далека почули перевізники дзвінки моєї „трійки“ і дожидали мене з своїм поромом. Вкінци я приїхав; спущено віз, пором відвязано і филї весело захлюпотали о берег, порома; перевізник відбив і все дальше і дальше віддалював ся від нас берег, немов би єго уносили фил ї, що него ударяли.

Крім нашого воза побачив я на поромі ще два инші. На однім міг я замітити не молодого, але кріпкого мужчину, що як здавалось був з купців, на другім трех молодих людий, на око простих, звичайних міщан. Купець сидів неповорушно на своїй фірі засланяючись ковнїрем від вітру і цілком не зважав на своїх случайних товаришів подорожи. Між тим молоді люди були веселі і говіркі. Один з них, косоокий і без одного ніздря грав на гармонії веселі кусники і співав грубим голосом пісні, а вітер уносив їх прості тони понад широку площу води. Другий з фляшкою горівки і з чаркою в руці, частував мого візника; лиш третий здоровий, може трийцятьлітний хлоп, кріпкий і великий, лежав розтягнувшись на возї, з підпертою на руках головою горілиць і задумчиво дивив ся на перетягаючі небом сиві хмари.

Вже два дні був я в дорозі з ґубернїяльного міста Н., а все стрічав я тих самих подорожних. Я спішив ся і їхав за ділом і заєдно з'їздив ся з тим купцем на двоколеснім возї упряженім добрим конем, заєдно з тими веселими міщухами в їх колясці, тягненій двома кониками; безнастанно держались мене, по кождім моїм короткім попасї стрічав я їх або на дорозї, або они дожидали мене на поромі.

— Що то за люди? — спитав я мого візника, коли той приступив до воза.

— Костуньо з своїми товаришами — відповів якось затинаючись.

— Хто? — спитав я ще раз, бо назване імя було менї цілком незнакоме. Візник не хотів менї очевидячки нїчого близшого сказати, бо ті люди на другій фірі могли нашу розмову почути. Він відвернув ся і показав батогом на ріку.

Я подивив ся у вказану сторону. Широка водна площа була покрита темними високими филями, понад котрими літали широким колесом якісь великі білі водні птиці, подібні до мев і то нагле опускали ся на воду, то знов скоро здіймали ся у гору, наповняючи воздух тужно-диким криком.

— „Х и ж і п т и ц і!“ — замітив візник, коли пором причалив до берега і наша трійка опинила ся на дорозї.

— Ті люди такі самі — говорив дальше — нема у них ні даху ні дому. Колись, кажуть, мали землю, але недавно продали єї. Тепер снують ся по дорогах і непокоять людий.

— Певне рабують?

— Та рабують. Одному подорожному відріжуть куфер від воза, другому вкрадуть гроші, або який товар — то їх робота... А як їм зле іде, то зрабують навіть нам, візникам, послїдного коня від вова. Та ми також люди — заспить котрий, а они вже тут. Костуневи розрізав один з наших візників батогом ніздря. О, що правда, то правда... той Костуньо — то найпоганїйший чоловік. Тепер не має товариша: одного мав, але того убили....

— Так?

— А придибали єго на злодійстві. Не пощастилось єму — і дістав своє

Оповідач засьміяв ся тихо.

— Насампеpед повідрубували єму пальці, відтак пекли єго розпаленим зелізом, пробили колом і лишили. Здох як собака!

— А ти знаєш ся з ними? Чого они тебе частували горівкою?

— Чоловік мусить пізнати ся — відповів з неохотою. — І я їх деколи частував, бо они все небезпечні. Ади, і нинї не їде Костуньо дурно.... От так собі не пожене він своїх коний.

— Він має на оці якусь добич, чорт поганий! Якийсь купець їхав також — додав задумчиво — може то на него, бо они... Але нї, якось він не виглядає менї на такого. А відтак при них був якийсь новий; я єго доси не бачив.

— Той, що лежав у возї?

— Ага, той... він також буде з їхньої компанії. Хлоп як дуб!

— Знаєш, пане, не їдь нинї ночию! —

чина панісламский рух. Племена ті, між котрими т. зв. Афри („чорти") найзавзятійше, користаючи з непокоїв в Индиї, збунтували ся і піддержуть та ширять революцию і в самій Индиї. Здаесь отже, що емір в порозуміню з одної сторони з Росиєю з другої з Туреччиною підпирае згадані племена, а ті знов ширять революцию в цілій Индиї.

Новинки.

Львів дня 28-го серпня 1897.

— Єго цїс. і кор. Високість Найдост. Архикнязь Райнер начальний командант ц. к. оборони краєвої переїхав передвчера вечером через Львів на інспекцию оборони краєвої в Станиславові. Зі Станиславова відїхав Найд. Архикнязь вчера вечером до Черновець, забавить там до недїлї до 4-дї години пополудни і відтак поїде до Коломиї, де переночує, а в понедїлок рано відбуде інспекцию тамошної оборони краєвої. В понедїлок вечером приїде Найдост. Архикнязь до Львова, замешкае тут в готели Жоржа, а ві второк відбуде ся перегляд тутешного полку оборони краєвої. Відїзд Єго цїс. і кор. Високости наступить ві второк о 11-ій годині в ночи.

— Ц. к. краєва Рада шкільна ухвалила між иншими на засїданю з дня 23-го с. м. іменувати суплєнтами в ґімназиях: о. Павла Рилка, Фр. Тичку, Йос. Фляха, Ант. Дудика і Ад. Земского в ґімназиї сьв. Анни в Кракові, Юл. Кустиновича в ґімн. в Бродах, Софр. Матвіяса в рускій ґімн. в Коломиї, Ник. Ластовецкого в ґімн. в Станиславові та перенести суплєнтів в школах середних: Володисл. Терлецкого з IV. до III. ґімназиї у Львові, Мих. Ґонета зі школи реальної у Львові до ґімн. в Дрогобичи, Йос. Томасика з Ясла до ґімн. в Сяноцї, Володисл. Шихульского з Сянока до ґімн. в Ярославі, Стан. Фіґля з Нового Санча до ґімн. в Станиславові, Ів. Нїмцева з I. до II. ґімн. в Перемишли.

— Іменованя. Ц. к. краєва Рада шкільна іменувала між иншими учителями народних шкіл: Ів. Заблоцкого старшим учителем і Ів. Арцтівну старшою учителькою 4-кл. школи в Поморянах, о. Ад. Пророка римо-кат. катихитом видїлової школи мужеской в Сокали, Март. Гливу директором мужеской школи видїлової в Тернополи, Юр. Ґепьова, Володисл. Ороша і Дмитра Пигута учителями муж. шк. вид. в Тернополи, Володисл. Янишевского і Володисл. Видаєвича старшими учителями 4-кл. шк. муж. в Тернополи, Володим. Олексина стар. учит. 4-кл. шк. в Олешичах місточку, Ів. Бравнсайс молод. учит. 4-кл. школи женьской в Журавні, Мат. Шлєзінґера учит. жид. релігії в Бібрцї, Ів. Чабана стар. учит. 4-кл. шк. в Роздолї, Мих. Соболевского управит. 3-кл. шк в Іванкові, Вал. Янушкевича молод. учит. 2-кл. шк в Зборові, Йос. Коцана учит. 1-кл. шк. в Настащинї, Юл. Лаврова в Фразї, Ром. Водоставского в Явци, Мар. Поколиньску молод. учит. 2-кл. шк. в Букачівцях, Леоп. Балицкого молод. учит. 3 кл. шк. в Бурштинї, Зах. Станчака учит. 1-кл. шк. в Полянах, Ник. Ромаха в Бабухові, Алекс. Боярчука в Боратинї, Соф. Гаврон молод. учит. 5-кл. шк. женьской в Бібрцї, Петра Райхерта управит. 4-кл. в Березідівцях, Викт. Кулика упр. 4-кл. шк. в Бирчи, Йос. Яворовского учит. 1 кл. шк. в Бачеві, Мар. Надаховску учит. в Ясенсві, Йос. Круковича управит. 2-кл. шк. на Забужи в Сокали, Іл. Геруса учит. 1-кл. шк. в Вапеві, Мар. Альбрехт учит. в Лащкові, Іл. Мельника учит. в Корчинї, Володисл. Паньчика в Вижнім, Алекс. Білута в Поломиї, Іл. Терлецкого в Трійци, Войт. Сову в Николаєвичах, Ів. Льошміда молод. учит. 4-кл. шк. в Болшівцях, о. Ник. Садовского греко-кат. катихитом 6-кл. шк. женьской в Бережанах, Анну Шамота молод. учит. 6-кл. школи женьской в Бучачи, Казим. Соколовского молод. учит. 6-кл. шк. муж. в Бучачи, Брон. Кулиньского управ. 2-кл. шк. в Залукві, Суз. Крижановску учит. 1-кл. шк. в Королевій рускій, Ів. Барну управит. 5-кл. шк. в Лїську, Ант. Ротиньского управит. 2-кл. шк. в Воли миговій, Ів. Хромовского учит. 1-кл. шк. в Парищах, Теклю Семиґиновску учит. в Молодятинї, Мих. Лисовского мол. учит. 5-кл. шк. в Перемишлянах, Едв. Пйотровского управит. 2-кл. шк. в Луцї великій, Льва Паварецкого управ. 2-кл. шк. в Почапинцях, Мар. Милановичеву учит. 1-кл. шк. в Максимовичах, Ів. Дзюбка управ. 2 кл. шк. в Пташковій, Мих. Пасїку учит. 1-кл. шк. в Могильници старій, Йос. Єнджеєвского управ. 2-кл. шк. в Майданї сїнявскім, Григ. Семенюка учит. 1-кл. школи в Волици бариловій, Ів. Боярского управ. 2-кл. школи в Пархачи, Никит. Гуза учит. 1-кл. шк. в Войславичах, Меч. Батовского управит., Миросл. Винярского учит. стар. і Ів. Куликовского учит. молод. 5-кл. школи муж. в Гусятинї, Йос. Фоґля молод. учит. 5 кл. шк. в Підгайцях, Мар. Інес молод. учит. 5-кл. шк. в Богородчанах, Ал. Горецкого управит. 2-кл. шк. в Гнилицях, Мих. Кузяка учит. 1-кл. шк. в Трибухівцях, Март. Пасгирчика в Брищках, Тим. Ваня в Буску на передмістю Довга сторона, Клим. Шлємкевича управ. 2-кл. шк. в Підгайчиках, Володисл. Трачиньского такимже управит. в Добротворі.

— Львівска митроп. Капітула розіслала до архіепархіяльного духовеньства під датою 23 с. м. такий окружник: З смутним серцем і з живим сочувством приходить нам подїлити ся з ВЧ. Духовеньством відомостию о недузї найлюбезнїйшого нашого Архипастиря і Отця Єго Емінениції Преосьвященого Кардинала, Митрополита і Архієпископа Сильвестра Сембратовича. Ідучи за побудженем сердець наших, всего ВЧ. Архидієцезального Сьвященьства і Вірних і даючи вираз щирим чувствам любви і привязаня до Сего Найдостойнїйшого Князя Церкви і народа, припоручаєм, щоби всї ВЧ. Душпастирі оголосивши се зараз по отриманю Вірним на Богослуженю зібраним, відправили співану Службу Божу на намірене Єго Емінениції „о болящім", потому до Служби Божої в недїлї і сьвята долучили Службу „о болящім" на повисше намірене. — *А. Білецкий*, Архипресвитер Митроп. Капітули.

— Новий уряд почтовий війде в рух з днем 1 вересня с. р. в Шманьківчиках, чортківского повіта. До округа доручень того уряду почтового будуть належати громада і обшар двірский Шманьківчики та громади Шманьківцї і Струсівка.

— Льокальні поїзди між Львовом а Бруховичами. Ц. к. Дирекция зелїзниць державних оголошує: З днем 12 вересня с. р. застановить ся рух поїзду льокального ч. 32 поміж Львовом а Зимною водою, як також рух поїздів поміж Львовом а Бруховичами і поїзду ч. 2262 поміж Бруховичами а Львовом. Від 13 вересня с. р. будуть проте переходити тілько поїзди наведені в розкладї їзди з дня 1 мая 1897 таб. V а взглядно V а і V б.

— Огнї. З Тартакова, в сокальскім повітї, пишуть, що дня 23 с. м. вибух там огонь і знищив 13 господарских загород з всїми будинками. З погорільцїв було лиш двох господарів обезпечених. — Дня 24 с. м. вечером, вибух в Сороцку, скалатского повіта, огонь на обійстю господаря Івана Колтуна і знищив при сильнім вітрі 22 хати разом з всїми будинками і цїлим сегорічним збором. Староство в Скалатї, одержавши відомість, що місцева церков загрожена, вислало до Сороцка концепіста Намістництва п. Кречмера разом з місьтома жандармами і сикавкою. Остаточно пожар угашено. Шкода виносить около 25.000 зр. З 25 погорільцїв ледве 8 було асекурованих; решта лишила ся без даху і хлїба. — В Берегах, самбірского повіта знищив пожар 17 селяньских загород з будинками і земленлодами. Шкода около

сказав згодом обертаючись нагле до мене — чи не їдуть ті собаки за тобою?

— Або ти мене знаєш? — спитав я.

— Та звідки — відповів виминаючи. — Кажуть, що якийсь урядник Кудинова буде сюди переїздити з міста; або що мене до того.

Очевидячки знали мене. Я вів процес за братів Кудинових з правительством і виграв єго перед кількома днями. Мої клієнти були добре знані в тій околици, а навіть в цїлім західнім Сибіри і процес викликав розголос. Тепер, коли я побрав значну суму гроший, їхав я до НН., аби там поплатити деякі терміновї рахунки. Не було богато часу; почта до НН. ішла рідко, тому віз я гроші з собою. Я їхав день і ніч без перестанку, деколи звертав від головного гостинця, аби лиш зискати на часї і тому вість, що попередила мою подорож і заворушила цїлі шайки тих хижих птиць, була для мене не конче радістною.

Я оглянув ся. Помимо наближаючої ся ночи і сильного смерку увидїв я на дорозї за мною трійку, що скоро гнала, а за нею в невеликім віддаленю — віз купця...

2. Чортова скала.

На почтї в ***, куди ми вечером приїхали, не можна було дістати коний.

— Ах, дорогий Іване Семеновичу — сказав менї почтмайстер, товстий, старший чоловік, котрого я мав нагоду пізнати в часї моїх частих поїздок і з котрим я вскорі заприязнив ся — послухайте моеї ради, не їдьте дальше ночию, нехай собі гроші почекають! Атжеж власне жите більше варте, як чужі гроші. Тут на сто верст довкола говорять всї о вашім процесї; тай цїлий сьвіт знає, що ви везете великі гроші з собою. А й хижі птицї мусїли вже вилетїти з своїх гнїзд.... ви були-б для них доброю добичию.... Лишіть ся тут на ніч.

Я вправдї цїлковито годив ся, що ті ради щирі і правдиві, але на жаль не міг їх услухати.

— Я мушу їхати.... Велїть, прошу вас, наймити коні.

— Ах, ви уперті! То хоч постараю ся вам о фірмана, на котрого будете могли спустити ся. Він завезе вас до Б., але там мусите заночувати. Дорога-ж звідтам веде попри „чортову скалу". То понура дика сторона, а й люди там не лїпші.... Зваждїть хоч доки не розвиднить ся.

За пів години сидїв я на возї і їхав проводжений благословенями і радами приятеля. Сьвіжі коні рушили шпаркою, а візник заохочений виглядом на добру заплату, гнав цїлу дорогу, як лиш міг. До Б. приїхали ми скоро.

— Де мене завезеш? — спитав я візника, коли ми в'їхали до села.

— До мого приятеля, одного візника; він заможний господар. — Ми переїхали попри кілька напів розвалених лїсних хат і задержали ся вкінци перед воротами, як видко було, богатого селянина. Напротив нас вийшов з лїхтарнею в руцї старий, сивобородий чоловік дуже поважного виду. Він підніс лїхтарню в гору, приглядав ся менї хвилю своїми слабими очима і відтак відозвав ся спокійно: — А, Іван Семенович. То добре казали ті люди, що сюди недавно переїздили: „Туди поїде повномічник Кудинович з міста. Постарай ся єму о коні!" — „Що вам до того?" — спитав я їх. — „Може він схоче тут ночувати. В ночи не кождий схоче їхати".

— Що то були за люди? — перебив єму мій візник.

— А хто їх знає? Певне хижі птицї! Якось на то виглядали. Одїті були як міщани, але хто они, не знаю. Тай хто їх там всїх знає. А ти, пане, заночуєш тут, нї?

— Нї! Постарай ся менї о коні і то як найскорше! — відповів я дуже невдоволений з вісти, яку лише що почув.

Старий надумував ся.

— Ходи до хати, чого стоїш на дворі!.. В тім то й річ, що зараз не можна дістати нї яких коний. Перед трема днями поїхали послїдні до міста. Що діяти? Слухай, лиши ся тут на ніч!

Та нова неудача вже мене лютила. Тимчасом зробила ся ніч і то така темна і мрачна, як лиш може бути в Сибіри підчас слотливої осени. Цїле небо затягнуло ся густими хмарами, так що ледве можна було розріжнити, як в горі в темнім просторі пересували ся дужі, грізні, безобразні маси, між тим як в долинї володїла непроглядна пітьма; перед очима майже руки не було видко. Порошив холодний дощ і шелестів в сухім пожовклім листю дерев. В густім лїсї настав якийсь страшний легкий шепіт і тихий шум.

А однако я мусїв їхати. Я вийшов до хати і просив господаря, аби велїв зараз найти коні і якого доброго візника.

— Пане — похитав той сивою головою — ти їдеш на твоє нещастє і то ще в таку ніч! Єгипетска пітьма!

До хати увійшов мій візник і почав шепотом розмову з господарем. Ще раз обернули ся оба до мене і просили лишити ся. Але я стояв твердо при своїм. Они шепотїли, згадували якісь імена, перечились.

— Добре — сказав візник пристаючи з нехотою на слова господаря — я постараю ся о коні в другім селї.

10.000 зл., в значній части обезпечена. — В Чернилові рускім коло Тернополя погоріло дня 23 с. м. 9 загород.

— **Продаж коний.** Заряд державної стациї огерів в Дроговижи оголошує продаж через лїцитацию 11 валахів, а то чотирох коний дня 2 вересня о 10-тій год. рано на ринку в Сяноцї, а сімох коний дня 8 вересня о год. 10-тій рано на торговици в Николаєві.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і виховане.

Добрі ради.

— Ломанє, силянє і сушенє долїшно-середного листя тютюнового. Долїшно-середне листє у тютюну єсть найбільше, найгрубше і тому має найбільшу вартість. Треба проте дуже старанно его обійти. Тютюн долїшно-середний дозріває звичайно 14 до 20 днів по обломаню сподаку. При ломаню треба листки після їх величини сортувати, а всї сподаки, що через недогляд при першім ломаню полишили ся, і всї листки діткнені якою заразою, осібно відбирати. Долїшно-середне листє, длятого що грубе, мясисте, потребує довше вянути як сподак. Виломане в погідний, сухий час потребує лежати 36 до 48 годин щоби добре привяло; по тім насилює ся его на шнури. При силяню треба уважати, щоби не силяти всїх листків одною стороною, а на переміну, один листок проколювати зі сторони нервів (ребер) т. є. з долїшної сторони (після того як росте), а другий з гладкої, горішної. А чому се так робить ся? — Тому, що тютюн коли сохне на шнурах, має наклін звивати ся в рурки і то все в сторону верхну; коли-ж буде насиляний на переміну, ставить один листок опір другому і тютюн не скручуєсь в рурки, через що скорше вяне і сохне. Друга важна річ при силяню єсть, щоби листє як можна найрідше на шнур насиляти. Листє долїшно-середне має дуже грубий (иноді і на 15 центиметрів) середний нерв, котрий щоби усох потребує приступу воздуха. Коли-ж тютюн густо насиляний, а ще до того листє звине ся в рурку одно поза друге, нерв не маючи приступу воздуха, не то що сам не усхне скоро, а ще й придержує вохкість в листку по обох своїх сторонах, через що листок берегами сохне скорше, а при нерві пізнїйше; через то не має він однакової на цїлїй своїй поверхни барви, що у тютюну, особливо більшого листя має велику вартість. Се було би ще лиш пів лиха. Найчастійше від нерву, що довгий час не може усохнути, починає лист по обох сторонах нерву гнити й коли такий лист висохне, то буде мати при нерві темно буру, в чорну впадаючу барву і відпадає від нерва, як би хто его ножицями відкроїв. Такий тютюн не має вже ваги і тривкости і ледви діткнути ся его пальцем, коли вохкий дїравить ся, коли сухий зітре ся на табаку. Щоби красний, великий і мясистий лист тютюну, так, як его натура вимагає, усушити, треба на шнури так силяти, щоби між одним а другим листком було що найменше 5 мілїметрів до 1 центиметра вільного місця. Головна річ: Чим ребра (нерви) грубші, тим тютюн на шнур силяти рідше; чим ребра тонші, силяти можна густїйше. — Ломанє, силянє і сушенє горішно-середного листя відбуває ся так само як і попередного. Листє се буде значно менше від попередного, але і его треба старанно уходити, бо має ще велику вартість. Запримітити треба ще й се, що коли ломанє опізнило ся через тоє, що тютюн пізно дозрів, треба при ломаню обох сих родів листя обмежити розріст пасиня, то єсть, не лишати по більше як 2 до 3 галузи, через що і тютюн середковий буде більший і скорше дозріє, і пасинє буде більше та придатнїйше. *(Ом. Др.)*

— С л и в к и в о ц т і, дуже смачна приправа до мясних страв, держать ся далеко лїпше, як звичайний компот зі сливок. А можна зробити слїдуючим способом: На 5 кільо сливок треба заварити півтора кільо цукру, 7 децилїтрів винного оцту і пів лїтри води додаючи до того ще трохи цинамону і звоздиків. Кожду сливку треба переколоти іглою і зложити їх відтак до слоя і заляти горячим завареним з повисшою мішаниною оцтом. На другий день зливає ся оцет і знов заварює ся та наливає ся на сливки. Аж третого дня заварює ся сливки разом з повисшою мішаниною з оцтом, складає ся до слоїв і завязує ся їх груби (найлїпше перґаміновим) папером.

— П о л ї т у р у в і д н о в и т и можна на меблях зі звичайного дерева слїдуючим способом: Насамперед треба розігріти на грани 72 ґрамів терпентинового олїю, а відтак додати до него 51 ґрамів тоненько нашкрептаної стеарини. Коли стеарина розпустить ся в терпентинї і вистигне, зробить ся рід масти. Дрібку тої масти бере ся на платок і потирає ся нею добре меблї, на котрих полїтура має бути відновлена. Опісля витирає ся меблї ще раз на сухо. Полїтуру на дорожших меблях з дерева оріхового або вишневого найлїпше відновляти сьвіжим, незбираним молоком. Меблї треба насамперед очистити з бруду, відтак помастити молоком і розтирати платком. Натиранє молоком треба кілька разів повторити.

— Б е н ґ а л ь с к и й о г о н ь робить ся так: Мішає ся 15 частий салїтри, 15 частий сїркового цьвіту і 30 частий стрільного пороху; розпускає ся 2 части камфори в 8 частях спірітусу, додає ся 4 части арабскої ґуми розпущеної у воді. Все то вимішує ся добре і додає ся до мішанини 10 частий льняного олїю і з тої мішанини робить ся тїсто, з котрого відтак виробляє ся малі гранчасті грудочки, котрі опісля запалює ся.

Телеґрами.

Відень 27 серпня. Австро-угорский аґент дипльоматичний бар. Каль виїхав назад до Софії.

Петербург 27 серпня. Підчас снїданку на францускім корабли виголосив Фор тоаст, в котрім зазначив, що фльота француска і російска дали перші можність обом с о ю з н и м н а р о д а м подати собі руки, а цар відповідаючи на тоаст сказав, що гостина Фора ще більше злучила оба с о ю з н і н а р о д и з собою. (Тоастами сими проголошено публично союз Росиї з Францию. — *Ред.*)

Петербург 28 серпня. Перед від'їздом Фора відбула ся ще конференция межи міністрами Муравєвом і Ганното, на котру прибули опісля цар і президент Фор.

Париж 28 серпня. Опозицийні ґазети домагають ся оголошеня змісту францускo-російского союза.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год.

В і д х о д я т ь д о

	Посьпішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Сколього і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05 [2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50 [8]	7·48 [9]
Янова	—	—	—	—	1·04 [6]	3·15 [7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в неділї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Ч а с подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від л ь в і в с к о г о: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Ч и с л а п і д ч е р к н е н і, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

— А не можна би тут де близше дістати?... То буде довго тревати.

— Нї — відповів візник, а господар додав бурмотячи: — Чого так спішиш ся? Ти знаєш пословицю „Терпен-спасен".

Візник пішов за деревляну перегороду, що дїлила хату на дві комнати і почав одягатись. Господар пішов до него і став єму щось поясняти своїм старечим, тихим голосом. Я напів дрімав.

— Отже скажи „Забияці" — почув я голос вже при дверех — нехай спішить ся.... Він дуже нетерпеливить ся.

Зараз по тім почув я тупіт копит скоро женучого коня.

Послїдні слова старого відогнали від мене дрімоту. Я сів коло огня і роздумував. Серед темної ночи в чужім місци, між чужими людьми, ті неясні мови, вкінци то послїдне слово — мої нерви ходили.

За годину роздав ся недалеко голос дзвінків і вскорі потім задержав ся перед дверми віз запряжений трійкою коний. Я взяв мої малі клунки і вийшов на двір.

На небі трохи прояснило ся. Хмари гнали, немов би хотїли скорше сховати ся. Дощ перестав, лиш від часу до часу спадали великі каплї — лїс шумів. По півночи на дїднем настав холодний вітер.

Старий проводив мене з лїхтарнею і завдяки тій оставині міг я приглянутись мому візникови. Був то селянин величезного росту, кріпкий, широкоплечий, правдивий великан. Его лице було спокійне, поважне і мало вираз, який надає деякому лицю глубоке чувство і тяжка, тужна задума. Очи глядїли спокійно, остро і поважно.

Правду сказавши, прийшло менї тепер на думку відослати мого великана-візника до дому, а самому лишити ся у старого на ніч — але лиш на хвилю. Я посмотрив рукою за револьвер і сїв на віз. Мій візник поправив коц і поволи виліз на своє сидженє.

— Слухай Забияко — сказав ще старий — уважай! Ти сам знаєш....

— Знаю — відповів він і ми потонули в нічній пітьмі.

Ще блимали декуди сьвітла з деяких хат, попри котрі ми переїздили; можна було розріжнити темні маси лїса, що навіть в тїй окружаючій нас темноті виріжняли ся; вкінци оставили ми послїдний замешкалий домок за собою і нас не окружало нїчо як чорні стїни темного лїса і чорна непривітна ніч.

Конї бігли рівно і скоро і з кождою хвилею несли нас близше до тої зловіщої скали; але до самого того місця було ще яких пять верств дороги і я мав досить часу роздумати над моїм положенєм. Як звичайно дїє ся в таких случаях, пізнав я цїлком ясно моє поважне положенє. Я пригадав собі на тих людий, „хижих птиць", що так підозріно ішли за моїми слїдами вже від такого часу, нагадав того загадочного купця, що з ними їхав і прийшов до пересьвідченя, що там під скалою жде мене цїлком певно якась небезпечність. Лиш роля, яку буде грати мій візник в тїй небезпечности, була для мене ще загадкою.

Але та загадка мала вскорі розвязати ся. На небосклонї трохи яснїйшім, але все ще досить темнім, добачив я гірский хребет. На вершку тої гори шумів лїс, у єї стіп плюскала ріка. В однім місци здоймав ся високо у гору чорний шпиль — то була „Чортова скала".

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.